

บทคัดย่อ

- ชื่อเรื่อง : กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ: นโยบายการป้องกันควบคุมโรคเอดส์และเอชไอวีในกลุ่มเยาวชนของประเทศไทย
- โดย : อรทัย ศรีทองธรรม, ปร.ด. (ประชากรศึกษา)
ทวิวรรณ ชาลีเครือ, ปร.ด. (ประชากรศึกษา)
บัญชา พร้อมดิษฐ์, ปร.ด. (ประชากรศึกษา)
- ศัพท์สำคัญ : การประเมินนโยบาย / การป้องกันโรคเอดส์ / กลุ่มเยาวชน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินผลลัพธ์กระบวนการนำนโยบายการป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มเยาวชนไปปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับกระทรวงและระดับปฏิบัติในพื้นที่ และเพื่อประเมินผลการนำนโยบายการป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มเยาวชนไปปฏิบัติ ทำการศึกษาในพื้นที่ 8 จังหวัด โดยเลือกตัวแทนภาคละสองจังหวัด กลุ่มตัวอย่างเก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถามกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษาและในชุมชน 1,600 คน สัมภาษณ์กลุ่มเยาวชน 32 กลุ่ม และสัมภาษณ์เจาะลึกในกลุ่มผู้นำนโยบายไปปฏิบัติจำนวน 88 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสำเร็จในการนำนโยบายป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มเยาวชน ไปปฏิบัติการ ด้วยสถิติ Mann-witney U Test และ Path Analysis Category with M-Plus และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการใช้โปรแกรมช่วยในการจัดกลุ่มข้อมูล หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมโยงข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษา

ผลการศึกษา ระดับความสำเร็จ พบว่า กลุ่มเยาวชนที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ยังมีพฤติกรรมที่อยู่ในระดับที่ไม่ประสบความสำเร็จ คือ ไม่มีการเตรียมพกถุงยางอนามัยเมื่อไปเที่ยวกับเพื่อนถึงร้อยละ 75.8 ส่วนกลุ่มเยาวชนที่เคยมีเพศสัมพันธ์มีพฤติกรรมในระดับที่ไม่ประสบความสำเร็จต่ำกว่า คือ ร้อยละ 36.7 ปัจจัยที่มีผลต่อโดยตรงต่อระดับความสำเร็จของการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ ในกลุ่มเยาวชนทั้งที่เคยและไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ คือปัจจัยด้านเพศ การรับรู้ผลการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันโรคเอดส์ และความสามารถในการป้องกันตนเอง ส่วนปัจจัยที่มีผลโดยอ้อมคือ ความรู้ และทัศนคติต่อโรคเอดส์และการป้องกันโรคเอดส์ การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับส่วนกลาง มีการถ่ายทอดนโยบายจากคณะกรรมการเอดส์ชาติลงสู่กรมควบคุมโรค ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ แต่ขาดงบประมาณสนับสนุน ในระดับพื้นที่และผู้ปฏิบัติงาน โดยคณะกรรมการเอดส์จังหวัด โดยมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทำหน้าที่เป็นเลขานุการถือเป็นองค์กรหลักในการเชื่อมต่อกับหน่วยงานส่วนกลาง ที่จะส่งผ่านนโยบายให้กับ สำนักงานการศึกษาเขตพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด ส่วนองค์กรพัฒนาเอกชน เป็นหน่วยงานที่ทำงานด้านการป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มเยาวชน ที่รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุน โลกเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ส่วนราชการเน้นงบประมาณภายในจังหวัด ซึ่งแต่ละแห่งจะมีแหล่งงบประมาณแตกต่างกันทั้งงบประมาณจากภายในจังหวัดและงบประมาณจากกองทุน โลกและจากแหล่งอื่นๆภายนอกจังหวัด โดยเฉพาะ

การดำเนินงานในสถานศึกษา ส่วนการดำเนินงานในชุมชนมีกิจกรรมหลักเน้นที่การให้ความรู้ สร้างแกนนำเยาวชนในชุมชน และสนับสนุนให้แกนนำมีเครือข่ายการดำเนินงานด้านการป้องกันโรคเอดส์ การดำเนินงานส่วนใหญ่จะลงตรงไปยังพื้นที่เป้าหมายโดยตรง อาจจะมีผ่านสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในบางพื้นที่ ปัญหาอุปสรรคในระดับส่วนกลางคือ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการส่งผ่านนโยบายจากที่เคยมีงบประมาณลงพื้นที่เปลี่ยนเป็นการส่งผ่านนโยบายให้ระดับพื้นที่รับทราบเพื่อพิจารณำไปปฏิบัติ ส่วนปัญหาในระดับพื้นที่ พบว่า หน่วยงานทั้งเทศบาล/อบต.และโรงเรียน ให้ความสำคัญน้อยต่อปัญหาและผลกระทบโรคเอดส์และความเสี่ยงทางพฤติกรรมทางเพศในกลุ่มเยาวชน ผนวกกับการมีปัญหาการสอนหลักสูตรเอดส์และเพศศึกษาทั้งเรื่องเทคนิคและกระบวนการสอน และการจัดสรรเวลาในการสอนในโรงเรียนส่วนใหญ่ข้อเสนอแนะ ควรมีการสร้างร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวง ศึกษาธิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรพัฒนาเอกชน ในการพัฒนาหลักสูตรเอดส์เพศศึกษา และทักษะชีวิต กระบวนการพัฒนาครู/วิทยากรในชุมชน และเทคนิคการเรียนการสอน และทำเป็น Pilot Project เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมในการนำไปใช้จริงในแต่ละภาคของประเทศ เพื่อเป็นรูปแบบให้แต่ละพื้นที่นำไปปรับใช้

คำสำคัญ : การนำนโยบายไปปฏิบัติ โรคเอดส์และเอชไอวี กลุ่มเยาวชน

Abstract

Title: The Process of Policy Implementation: the Policy of HIV/AIDS Prevention in Youth Groups in Thailand

Researcher: Orathai Srithongtham, Ph.D. (Population Education)
Taweewun Chaleecheur, Ph.D. (Population Education)
Bancha Prondit, Ph.D. (Population Education)

Keyword: Evaluation/ HIV/AIDS Prevention/ Youth Group

The objective of this research were to evaluate the process outcome of the policy implementation; the policy of HIV/AIDS prevention in youth groups in Thailand both central and regional level, and to evaluate the policy implementation. 8 of provinces were selected as the representatives from 4 parts of Thailand. Two groups of sample were 1) youth group both in- school and in-community were 1,600 people, which was collecting data by interview regard to questionnaires and focus group interview (32 groups) regard to interview guide. And 2) the representative of stake holder of the policy implementation were 88 people, which was collecting data by in-depth interview. The quantitative data was analyzed by Mann-witney U Test and Path Analysis Category with M-Plus. The qualitative data was analyzed by Atlas ti. Program version 4.2 for student and then analysis and synthesis regard to the main issue of the study.

Research Finding: The successful level for prevent AIDS in youth group, without sex experience, was in the un successful level due to they were unprepared the condom during party with their friend, 75.8%, whereas prevent HIV/AIDS behavior in youth group with sex experience was 36.7% which was lower than youth group without sex experience. The direct factors effecting to the successful of policy implementation both with and without sex experience groups were sex, perception on AIDS prevent activities, and the ability of self-prevention from HIV/AIDS. The indirect factors were knowledge and attitude to HIV/AIDS and Prevention. The policy implementation in the central level was transferred from the national AIDS committee to the Department of Disease Prevention and Control (CDC) and then to the provincial and area of practice. This process was lacking of the budget support. In practical area, the provincial AIDS committee was monitoring by the provincial health office cooperating with the central level in order to transfer the policy implementation to the office of area education commission, Local Organization Administration (LAO) and associated organization. The Non-Government Organization (NGOs), working on HIV/AIDS prevention in youth group, is mostly supported by Global fund. Whereas,

the government organization especially for education office was supported by provincial fund, global fund, and outside sources fund, which was differently in each provincial. In the community, the core activities was address to AIDS knowledge, establishing the core youth group, and supporting them to building the network of AIDS prevention. The mostly budget was send directly to the target area but some of it was sending toward the district health office. The obstacle in central level was effecting from changing of policy implementation process from the process with the budget to without budget support for area of practice. In area of practice the obstacle in school and municipality/sub-district organization were found they were slightly concerning on AIDS problem and it effects as well as the risk behavior in youth group. Especially in the school, AIDS and Sex Study's course both the technical and process of teaching was hardly the most in timing management for this course. Recommendation , Should be establish the cooperation among the Ministry of Public Health (MOPH), the Ministry of Education, the Local Administration Organization (LAO), and the Non-Government Organization (NGOs) in order to develop the course of AIDS and Sex study and skill life experiences. The process development of teacher/expert in the community and also teaching technically is study the appropriate model from pilot study from part of Thailand.

Key word: Policy Implementation, HIV/AIDS, Youth